

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2005-2006

8 JUIN 2006

Projet de loi tendant à privilégier l'hébergement égalitaire de l'enfant dont les parents sont séparés et réglementant l'exécution forcée en matière d'hébergement d'enfant

Procédure d'évocation

AMENDEMENTS

déposés après l'approbation
du rapport

N° 17 DE M. HUGO VANDENBERGHE

Intitulé

Dans le texte néerlandais de l'intitulé, remplacer le mot « huisvesting » par le mot « verblijf ».

Justification

Dans le projet de loi adopté par la Chambre des représentants, la traduction néerlandaise du mot « hébergement » est erronée.

Voir:

Documents du Sénat :

3-1645 - 2005/2006 :

N° 1 : Projet évoqué par le Sénat.

N° 2 et 3 : Amendements.

N° 4 : Rapport.

N° 5 : Texte corrigé par la commission.

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 2005-2006

8 JUNI 2006

Wetsontwerp tot het bevorrechten van een gelijkmatig verdeelde huisvesting van het kind van wie de ouders gescheiden zijn en tot regeling van de gedwongen tenuitvoerlegging inzake huisvesting van het kind

Evocatieprocedure

AMENDEMENTEN

ingedien na de goedkeuring
van het verslag

Nr. 17 VAN DE HEER HUGO VANDENBERGHE

Opschrift

In het opschrift het woord « huisvesting » vervangen door het woord « verblijf ».

Verantwoording

In het door de Kamer van volksvertegenwoordigers aangenomen wetsontwerp werd voor het begrip « hébergement » een verkeerde vertaling naar het Nederlands gekozen.

Zie:

Stukken van de Senaat :

3-1645 - 2005/2006 :

Nr. 1 : Ontwerp geëvoceerd door de Senaat.

Nrs. 2 en 3 : Amendementen.

Nr. 4 : Verslag.

Nr. 5 : Tekst verbeterd door de commissie.

Le mot « hébergement » peut se traduire de deux façons différentes :

- 1° *huisvesting*;
- 2° *verblijf*.

C'est à tort que l'on a opté, dans le texte adopté, pour la première traduction, car il s'agit en fait du séjour de l'enfant de parents séparés, et pas du tout de son logement (c'est-à-dire le gîte qui lui est offert).

Dans la doctrine, le terme « *huisvesting* » n'est utilisé par aucun auteur et dans la pratique, la majeure partie des magistrats et des avocats parlent non pas de « *huisvesting van het kind* », mais de « *verblijf van het kind* ».

C'est tellement vrai que les députés eux-mêmes utilisent, à l'article 374, § 2, alinéa 3, proposé, du Code civil, le mot « *verblijf* » dans le segment de phrase correspondant aux mots « il peut décider de fixer un hébergement non égalitaire ». Dans un seul et même alinéa, le mot « hébergement » est traduit tantôt par « *huisvesting* », tantôt par « *verblijf* », ce qui est particulièrement inconséquent.

Il faut donc préconiser un emploi systématique du terme néerlandais correct « *verblijf* ».

Nº 18 DE M. HUGO VANDENBERGHE

Art. 1^{er}bis

Insérer un article 1^{er}bis, libellé comme suit :

« Art. 1^{er}bis. — À l'article 374 du Code civil, modifié par la loi du 13 avril 1995, dont le texte existant constituera le § 1er, sont apportées les modifications suivantes :

A. dans le texte néerlandais de l'alinéa 2, le mot « *huisvesting* » est remplacé par le mot « *verblijf* ».

B. dans le texte néerlandais de l'alinéa 5, les mots « *de wijze waarop het kind wordt gehuisvest* » sont remplacés par les mots « *de verblijfsregeling van het kind* ».

Justification

Même justification qu'à l'amendement n° 17.

Nº 19 DE M. HUGO VANDENBERGHE

Art. 2

Dans le texte néerlandais des alinéas 1er, 2 et 3 de l'article 374, § 2, proposé, remplacer chaque fois le mot « *huisvesting* » par le mot « *verblijf* ».

Justification

Même justification qu'à l'amendement n° 17.

« Hébergement » kan twee geheel verschillende zaken betekenen :

- 1° *huisvesting*;
- 2° *verblijf*.

Ten onrechte werd in de aangenomen tekst geopteerd voor de eerste vertaling, waar het eigenlijk gaat om het verblijf van het kind van gescheiden ouders en geenszins om zijn huisvesting (dit is het onderdak bieden aan een persoon).

In de rechtsleer wordt de term « *huisvesting* » door geen enkele auteur aangewend en in de praktijk gebruikt de overgrote meerderheid van de magistraten en van de advocaten niet de term « *huisvesting* » van het kind maar « *verblijf* » van het kind.

Dit is zo waar dat de Kamerleden zelf in het voorgestelde artikel 374, § 2, derde lid, BW schrijven « ... kan zij evenwel beslissen om een ongelijk verblijf vast te leggen ». In één en hetzelfde lid wordt de term « hébergement » nu eens door « *huisvesting* » en dan weer door « *verblijf* » vertaald, hetgeen bijzonder inconsequent is.

Het verdient dan ook aanbeveling om systematisch de correcte Nederlandse term « *verblijf* » te hanteren.

Nr. 18 VAN DE HEER HUGO VANDENBERGHE

Art. 1bis

Een artikel 1bis invoegen luidende :

« Art. 1bis. — In artikel 374 van het Burgerlijk Wetboek, gewijzigd bij de wet van 13 april 1995, waarvan de bestaande tekst § 1 zal vormen, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

A. in het tweede lid wordt het woord « *huisvesting* » vervangen door het woord « *verblijf* »;

B. in het vijfde lid worden de woorden « *de wijze waarop het kind wordt gehuisvest* » vervangen door de woorden « *de verblijfsregeling van het kind* ».

Verantwoording

Zelfde verantwoording als bij amendement nr. 17.

Nr. 19 VAN DE HEER HUGO VANDENBERGHE

Art. 2

In het eerste, tweede en derde lid van het voorgestelde artikel 374, § 2, het woord « *huisvesting* » telkens vervangen door het woord « *verblijf* ».

Verantwoording

Zelfde verantwoording als bij amendement nr. 17.

N° 20 DE M. HUGO VANDENBERGHE

Art. 4

Dans le texte néerlandais de la première phrase de l'article 387ter, § 1er, alinéa 1er, proposé, remplacer le mot « huisvesting » par le mot « verblijf ».

Justification

Même justification qu'à l'amendement n° 17.

N° 21 DE M. HUGO VANDENBERGHE

Art. 4

Dans le texte néerlandais de la première phrase de l'article 387ter, § 2, alinéa 1er, proposé, remplacer le mot « voorzien » par le mot « bepaald ».

Justification

L'article 4 proposé comporte une erreur linguistique : «zoals voorzien in artikel 1288 van het Gerechtelijk Wetboek» : dans ce sens, le mot «voorzien» est un gallicisme («prévoir»); en néerlandais, il signifie : «prévoir dans le futur».

N° 22 DE M. HUGO VANDENBERGHE

Art. 5

Remplacer le 3° proposé de l'article 1412, alinéa 1er, du Code judiciaire par la disposition suivante :

«3° lorsque le juge l'a décidé sur la base de l'article 387ter, § 1er, alinéa 6.»

Justification

1) L'article 5 du projet de loi ajoute à l'article 1412, alinéa 1er, du Code judiciaire un 3° en vue de rendre cet alinéa applicable à l'astreinte qui peut être prononcée dans le cadre de l'article 387ter nouveau qu'insère le même projet de loi dans le Code civil.

À cet effet, l'article 1412, alinéa 1er, 3°, du Code judiciaire renvoie toutefois à «l'article 387ter, alinéa 2, du Code civil».

Cette référence est erronée, dès lors que l'article 387ter nouveau inséré dans le Code civil comporte quatre paragraphes et que l'on ne précise pas à quel paragraphe appartient l'«alinéa 2» visé.

Le texte devrait être rédigé comme suit : «l'article 387ter, § 1er, alinéa 6, du Code civil».

Nr. 20 VAN DE HEER HUGO VANDENBERGHE

Art. 4

In het voorgestelde artikel 387ter, § 1, eerste lid, eerste zin, het woord «huisvesting» vervangen door het woord «verblijf».

Verantwoording

Zelfde verantwoording als bij amendement nr. 17.

Nr. 21 VAN DE HEER HUGO VANDENBERGHE

Art. 4

In het voorgestelde artikel 387ter, § 2, eerste zin, het woord «voorzien» vervangen door het woord «bepaald».

Verantwoording

Het voorgestelde artikel 4 bevat een taalfout : «zoals voorzien in artikel 1288 van het Gerechtelijk Wetboek» : in deze betekenis is «voorzien» een gallicisme («prévoir»); voorzien betekent in het Nederlands : «vooruitzien naar de toekomst».

Nr. 22 VAN DE HEER HUGO VANDENBERGHE

Art. 5

Het voorgestelde 3° van artikel 1412, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek vervangen als volgt :

«3° wanneer de rechter hiertoe op grond van artikel 387ter, § 1, zesde lid, heeft beslist.»

Verantwoording

1) In artikel 5 van het wetsontwerp wordt aan artikel 1412, eerste lid, Ger.W. een 3° toegevoegd met het oog op het toepasselijk maken van dit lid op de dwangsom die in het kader van het in hetzelfde wetsontwerp nieuw ingevoerde artikel 387ter BW kan worden opgelegd.

Artikel 1412, eerste lid, 3°, Ger.W. verwijst daartoe echter naar «artikel 387ter, tweede lid, BW.

Deze verwijzing is evenwel verkeerd, aangezien het nieuw ingevoerde artikel 387ter, BW, vier paragrafen bevat en er niet gesteld wordt tot welke paragraaf het beoogde «tweede lid» behoort.

De tekst moet als volgt luiden : «artikel 387ter, § 1, zesde lid, van het Burgerlijk Wetboek».

2) En outre, le texte existant laisse planer l'incertitude la plus totale sur la question de savoir si l'astreinte prononcée en vertu de l'article 387ter, § 1er, alinéa 6, du Code civil relèvera toujours du champ d'application de l'article 1412, alinéa 1er, du Code judiciaire.

En effet, l'article 387ter, § 1er, alinéa 6, est rédigé comme suit : « Le juge peut prononcer une astreinte tendant à assurer le respect de la décision à intervenir, et, dans cette hypothèse, dire que pour l'exécution de cette astreinte, l'article 1412 du Code judiciaire est applicable. »

On peut déduire de cette formulation que le juge dispose d'une marge d'appréciation pour décider si l'article 1412, alinéa 1er, du Code judiciaire sera ou non applicable à l'astreinte qu'il aura imposée.

Cette disposition peut en effet être scindée comme suit :

a) le juge peut prononcer une astreinte pour garantir que la décision à prendre sera respectée.

b) ET le juge peut, dans cette hypothèse, dire que pour l'exécution de l'astreinte, l'article 1412 du Code judiciaire est applicable.

Il faut déduire du verbe « peut » que le juge n'est pas obligé de déclarer que l'article 1412 du Code judiciaire est applicable.

L'ajout du 3° à l'alinéa 1er de l'article 1412 du Code judiciaire (= art. 5 du projet de loi) a toutefois pour conséquence que dans tous les cas où un juge a prononcé une astreinte conformément à l'article 387ter du Code civil, les limitations et exclusions visées aux articles 1409-1410 du Code judiciaire ne sont pas applicables.

Le projet de loi comporte donc une contradiction entre son article 3 (article 387ter, § 1er, alinéa 6, du Code civil) et son article 5 (article 1412, alinéa 1er, 3°, du Code judiciaire). Le présent amendement lève cette contradiction.

N° 23 DE M. HUGO VANDENBERGHE

Art. 4

Supprimer cet article.

Justification

En cas de conflit entre les parents concernant le régime d'hébergement, seule la gestion du conflit peut permettre d'arriver à une solution durable. Nous nous opposons avec force à la possibilité de prendre des mesures coercitives à l'encontre de l'enfant, même sous guidance. L'enfant n'est en effet ni un objet, ni « débiteur » des obligations des parents.

2) Daarnaast maakt de bestaande tekst helemaal niet duidelijk of de dwangsom opgelegd krachtens artikel 387ter, § 1, zesde lid, BW, steeds onder het toepassingsgebied van artikel 1412, eerste lid, Ger.W. zal vallen.

Artikel 387ter, § 1, zesde lid, BW, stelt immers : « De rechter kan een dwangsom uitspreken om te waarborgen dat de te nemen beslissing zal worden nageleefd en, in die hypothese, stellen dat voor de tenuitvoerlegging van die dwangsom, artikel 1412 van het Gerechtelijk Wetboek van toepassing is. »

Uit deze formulering kan een beoordelingsmarge voor de rechter afgeleid worden om te oordelen over het al dan niet van toepassing zijn van artikel 1412, eerste lid, Ger.W. op de door hem opgelegde dwangsom.

Deze bepaling valt immers uit elkaar in volgende kortere zinnen :

a) de rechter kan een dwangsom uitspreken om te waarborgen dat de te nemen beslissing zal worden nageleefd.

b) EN de rechter kan in die hypothese stellen dat, voor de tenuitvoerlegging van de dwangsom, artikel 1412 van het Gerechtelijk Wetboek van toepassing is.

Uit het gebruik van het werkwoord « kan » [in de Franse tekst : « peut »] moet worden afgeleid dat de rechter niet verplicht is artikel 1412 Ger.W. van toepassing te verklaren.

Uit de toevoeging van het 3° aan het eerste lid van artikel 1412 Ger.W. (= art. 5 van het wetsontwerp) volgt evenwel dat in alle gevallen waarin een rechter overeenkomstig artikel 387ter BW een dwangsom heeft opgelegd, de beperkingen en uitsluitingen van de artikelen 1409-1410 Ger.W. niet van toepassing zijn.

Het wetsontwerp bevat aldus een contradictie tussen het artikel 3 (artikel 387ter, § 1, zesde lid, BW) en artikel 5 (artikel 1412, eerste lid, 3°, Ger.W.). Deze tegenstrijdigheid wordt door dit amendement uitgeklaard.

Nr. 23 VAN DE HEER HUGO VANDENBERGHE

Art. 4

Dit artikel doen vervallen.

Verantwoording

Bij een ouderlijk conflict rond de verblijfsregeling werkt enkel conflictbeheersing als een duurzame oplossing. We verzetten ons met klem tegen de mogelijkheid van dwangmaatregelen op het kind, zelfs onder begeleiding. Een kind is immers geen voorwerp, geen « schuldenaar » van de verplichtingen van de ouders.

Hugo VANDENBERGHE.